

**Extract uyt de resolutien van de heeren Staten van Hollandt
ende West-Vrieslant, in haer Edele Gr. Mog. Vergaderinge
genomen op Saturdagh den 28. Ianuary 1690**

<https://hdl.handle.net/1874/21463>

Extract uyt de Resolutien

van de Heeren Staten van Hollandt ende
West-Vrielandt, in haer Edele Gr. Mog.
Vergaderinge genomen op

Saturdagh den 28 January 1690.

BY resumptie gedelibereert zynde op de Missive van syne Maj. van Groot Britannie, als Stadthouder van dese Provincie, geschreven aen haar Ed. Groot Mog. uyt Whithal den 17 deser maandt, houdende dat hoogstgedachte syne Maj. wel geworden was haer Ed. Groot Mog. Missive van den 4 deser maandt, waar by de selve hadde goedt gevonden te laten toekomen sekere Remonstrantie ende versoek by Burgemeestren ende Vroedschappen der Stad Amsterdam aen de selve overgesonden, ende daar heenen streckende, dat den Hove Provinciaal by haar Ed. Gr. Mog. mochte werden gelast ende aanbevolen, uyt de Nominatie by de ses-en-dertigh Raden van welgemelte Stadt, op den 28 deser maant te doen, te verkiesen seven Schepenen voor den aanstaande jare, ende had hoogstgedachte syne Majest. niet konnende ledig staan over dese saeck, hoogstgedachte syne Majest. buyten verwachtinge zynde voorgekomen, haar Ed. Groot Mog. te gemoet te voeren, dat de selve niet genoeghsaem was geïnformeert, ook voor het jegenwoordige geen genoegsame bequaamheyt had om hem wel ende volkomentlyk te kunnen laten informeren, of de Privilegien, by wel-gemelte Stadt tot justificatie ende adstructie van der selver oogwit geallegeert, foodanigh lagen, ende in soo precise ende positive termen als gesustineert ende voorgegeven wert, dat hoogstgedachte syn Majesteyt noyt yets soude pretenderen of ondernemen, dat tegens de Privilegien van den Lande of eenige Leden van dien soude zyn, maar de selve met alle kracht helpen maintineren ende defenderen, volgens der selver Eedt ende plicht; dat hoogstgedachte syn Maj. ondertusschen echter voor het jegenwoordige

A

niet

21
niet anders konde oordeelen, dan dat het eenigste grief't welck soude konnen geimagineert worden, de Electie der Schepenen van welgemelte Stad gelaten werdende op den voet als voorheenen, soude bestaan ende residieren in den tydt van het doen der Nominatie een weynigh te anticiperen, of daar inne, dat by toeval de af te gane Schepenen een weynig langer in hare bedieninge souden worden gecontinueert; waar by komende, dat dewyle in de Commissie aan hoogstged. syn Maj. als Erf Stadhouder vande Provincie van Hollant gegeven, gansch geen mentie wert gemaakt van dat by der selver absentie de Electien, t' sijnder dispositie staande by den Hove voorn. souden werden gedaan; seer apparent ende te geloven was, dat de respectieve Steden in dien deele van de stricte observantie van diergelycke Privilegien hadden gerenunciert, ende dat sulcx des te meer fundament hadde, om reden dat in den jare 1674. ende overfulx twee jaren na date van der selver Commissie, by Resolutie van haar Ed. Groot Mog. aan den Hove Provinciaal was geinterdiceert ende verboden sich met eenige politycque saecken te bemoeien, dat hoogstgedachte syn Maj. vertroude dat Burgemeesteren en Vroedtschappen der Stadt Amsterdam de voorn. redenen wel komende te overwegen, niet sullen willen blijven insisteren op der selver voorn. sustenue; maar nadien den tydt soo verre verlopen was dat die saack in de gront niet soude konnen werden geexamineert, so vermeynde hoogstgedachte syn Majesteyt dat gemelte Burgemeesteren en Vroedtschappen der Stadt Amsterdam hare Nominatie nu als voorheen aan de selve souden behooren te senden, om daar uyt de Electie by hoogstgedachte syn Maj. gedaan te worden, ende dat op den voet in haar Ed. Gr. Mog. Resolutie van den tweeden February 1689. bevat, de Schepenen, mitsgaders de subalterne Rechtbancken der voorsz Stadt Amsterdam souden behooren te continueren, ter tyt toe de voorsz Electie by de selve soude wesen gedaan, sullende daar toe soo veel des noots by haar Ed. Gr. Mog. autorisatien konnen werden verleent, in de Notulen van den 25 deser loopende maendt gemelt, ende daar benevens reflexie gemaect zynde, dat hoogstgedachte syn Maj. sich niet genoegsaam heeft konnen laten informeren omtrent den toestand en rechten sin van de geallegeerde Privilegien der Stadt Amsterdam, te meer, dewijle Burgermeesteren ende Vroedtschappen der Stadt Amsterdam, in de voorgemelte Remonstrantie geallegeert heb-
bende

bende de Privilegien van Hertogh Philips, van den jare veertien hondert negen en veertig, van Vrouwe Maria, van den jare veertien hondert ses en tseventig, van Keyser Carel, van den jare vyftien hondert selthien, van de Gouvernante Margareta, van den jare vyftien hondert vyf en tseftigh, en specialyk van den Koning Philips, van den derden January 1581. geen van alle deselve onder de stucken, die tot adstructie van het gefustineerde van de Heeren Burgermeesteren ende Vroedtschap voornoemt, de voorz Remonstrantie zyn bygevoeght, te vinden zyn, als daer aen geen Privilegien gheannexeert sijnde, als alleen een confirmatie van Koningh Philips, van het vooren gemelte Privilegie van Vrouwe Maria, sonder dat het Privilegie van Vrouwe Maria selfs, het geen eygentlijk geallegeert werd, in de voorz Acte van confirmatie is gemisereert; ende waer uyt dan vervolgens sijne Majesteit geen de minste esclarcissement heeft kunnen vinden, zynde daer alleen bygevoeght twee Articulen uyt het bekende groot Privilegien van Vrouwe Maria, meldende van het doen van den Eedt, by de Stadthouders ende Raetsluyden, tot maintainen van de Privilegien van den Lande en Steden, waer over geen de minste different kan vallen, mitsgaders een Missive van den Heere Prince Willem van Orange, hooghlofflijker memorie, van den 5 February, vyftien hondert vier en tseftigh, dewelken wel mentie maakt van een Privilegie, maer selfs voor geen Privilegie verstrecken kan; dat mede de voorz geallegeerde Privilegien naeuwkeurigh sullen dienen te werden geexamineert, ende jegens den anderen geconfereert, om den rechten sin van de selve uyt te vorssen, mitsgaders geindageert, of geen andere Privilegien meer te vinden zyn, die eenigh licht omtrent die gene die geallegeert zyn, souden kunnen geven, ende daer benevens ondersocht, of ende hoe verre, het zy door autoriteit van den Souverain, of by toestemminge van de Regeeringe, daer van soude mogen wesen afgegaan, en wat effect t selve soude moeten voort brengen.

Dat middelerwyle omtrent het doen van de Electie uyt de aenstaende nominatie van Schepenen moettende werden gedisponneert, die dispositie soodanigh soude behooren te werden gereguleert, dat de sake soo veel doenlijk gelaten mogen werden in die staet, als deselve tot noch toe zyn geweest; ende dat notoir

ende evident wefende, dat fijne Majesteit van Groot Britannien foo lange het Stadthouderfchap van de Provincie heeft ge-exerceert, fchoon buyten de Provincie, ende fulcks abfent geweest zynde, de Electie van de refpective Magiftraten van de Steden van Holland ende West-Vrielandt, ende fpecialyk die van Schepenen van Amfterdam gedaen heeft, zelfs nu binnen 's jaers, tot twee diftinete reysen toe, na de gedane Electie uyt de nominatie van den voorleden jare, ende den Prefident ende Raaden, geduurende die tydt, haer met de Electien nooyt hebben bemoeyt, vervolgens dese jegenwoordige Electie, op die gronden niet anders als door Syne Majesteit van Groot Britannien, als Stadhouder van dese Provincie, foude konnen werden gedaen.

Dat het geallegerde Privilegie van Koning Philips van den derden January vyfthien hondert een en tachtigh, zynde het eenigfte het gene mentie maectt van het doen van de Electie van Schepenen, by abfentie van den Stadhouder, door den Præfident ende Raden voornoemt, foo in fich felven, als ten opfichte van 't gene daer op naderhandt is gevolgt, niet foodanigh is buyten alle bedenckelyckheyt, dat daer door fijne Majesteit, sonder eenige verder examinatie ende indigatie, mitsgaders difcuffie, van 't gene daer ontrent foude konnen worden voorgebracht, by provisie foude konnen ende behooren te werden geflooten uyt die poffeffie, in de welcke defelve jegenwoordigh is, dewyle daer jegens foude konnen werden geallegeert, dat het felve eygentlyck niet is gegeven by Koning Philips, op welckers name 't felve is verleent, maer hy hoogft-gedachte Prins Willem van Orange, op een tydt als wanneer den felven by den Koning van Spaigne al was gepræfcribeert, ende by den Staet de naem van den Koningh van Spaigne al uytgelaten, ende de Oëtroyen en Ordonnantien al op de name van de Staten begonnen gedepescheert te werden, ende ook effective by de Stadt Edam albereyds een Oëtroy wegens hare Magiftraets-bestellinge van den Staet geobtimeert was.

Dat boven dien 't felve ten meerendeelen schijnt te hebben de forme van een Ordonnantie, foo om dat het verfoeck daer toe alleen door de Vertoonders is gedaen, als om dat 't felve alleen by provisie, ende tot dat anders foude werden geordonneert, verleent is.

Dat 't felve foodanigh by provisie verleent zynde, ook t'allen

tyden, met bewillingh van den Souverain, heeft kunnen, ende noch kan werden verandert, vermeerderd ende vermindert; ende by de Heeren Burgemeesteren ende Vroedschap der Stadt Amsterdam daer van heeft kunnen werden afgegaan, dat voor so veel dit geval aanlangt, 't een ende 't ander geoordeelt soude kunnen werden geschiet te zyn, dewyl de Heeren Burgemeesteren ende Vroedschap der Stad Amsterdam van tyt tot tyt so precieus niet hebben blyven staan, om by absentie van den Stadthouder, de Electie te laten doen door den gemelte Præsident ende Raden; of hebben na de constitutie van den tyt, ende gelegentheyd van hare saecken, daar van al afgewecken, ende by haar Edele Groot Mog. contrarie dispositie versocht, ende geobtineert; want in den Jare sefthien hondert vyftig de Stadhouderlyke Regeringe wesende komen te cesserem, ende de ge. echtigheyt van den Præsident ende de Raden, so sy eenige hadden, daar door echter niet wesende vermindert, dienonaangefien de Heeren van Amsterdam aan haar Edele Groot Mogende, benevens de andere Steden van Hollandt, hadden versocht haere eygen Magistraetsstellinge te mogen doen, ende 't selve ook effective, vermids 't ophouden van de Stadthouderlyke Regeringe, geobtineert, sonder dat het gemelte Hoff daar omtrent naderhandt is gekent geworden.

Dat hoogstgedachte sijne Majesteit in den Jare sefthien hondert twee en tseventigh Stadthouder geworden zynde van dese Provincie, ende by haer Edele Groot Mog. Commissie geauthoriseert tot het veranderen van de Magistraten, daer door het voorschreve Octroy van den Jare sefthien hondert vyftigh wel was komen te cesserem, maer geensints te revivisceren dat recht, het geen de gemelte Heeren Præsident ende Raden te vooren mochten hebben gehad, ten sy haer Edele Gr. Mog. den Præsident ende Raden van den Hove daer toe wederom mochten hebben geauthoriseert, of by de Heeren Burgemeesteren en Vroedschap der Stadt Amsterdam tot dien eynde op nieuws Octroy mochte wesen geobtineert, waer van 't een noch 't ander notoire niet gedaan is; hebbende, haer Ed. Gr. Mog. ter contrie by de voorengem: Resolutie van den Jare 1674. verstaen ende verklaert, dat het Hof sich met geen Politique saecken soude mogen bemoeyen, ende ook de Heeren Burgemeesteren ende Vroedschap, nooyt van haer Edele Groot Mog. foodanigh Octroy verfocht, maer ter contrarie als voren gemelt is, gecontinueert om hare Electie door Syne Majesteit te laten doen, ende dat de gemelte Heeren Præsident en

Raden van den Hove, selfs in den voorleden Jare, als wanneer aan haar de nominatie van Schepenen van Amsterdam wierde overgelevert, om de Electie te doen, daer omtrent difficulteyt hebben gemoveert, ende de Heeren Burgemeesteren ende Vroedtschap, op die voorgewende difficulteyten, haar wel hebben geaddressleert aan haar Ed. Gr. Mog., maer daar op echter sodanig niet geïnsteert, of hebben te gelyck, in cas 't Hoff mochte continueren in hare weygeringe, daar van afgegaan, ende in sulken geval verfocht, dat het selve by haar Edele Groot Mog. mochte gedaan werden, soo als deselve oock noch jegenwoordigh, by weygeringh van 't gemelte Hoff, by de voorz Remonstrantie daar van afgegaan, soo wanneer haar Ed. Groot Mog. souden mogen goetvinden, haar eygen Magistraats bestellinge te accorderen.

Dat 't gene voorz is, alsoo nader sullende moeten werden geëxamineert, wyders de determinatie van de tydt, tot het nomineren ende beëdigen van de voorz Schepenen, mede niet en soude kunnen wesen van die kracht, om buyten examinatie ende discussie, van 't gene daar jegens te seggen soude kunnen vallen, hoogst gedachte Syne Majesteyt te depositeren van de voorschreve Electie, want dat daer jegens mede soude kunnen werden voorgewendt, dat onderscheydt moet werden gemaect tusschen de substantie van een Privilegie, ende 't gene de Graven effectieve hebben geabdiceert en overgegeven, ende tusschen het accessoit, 't gene veelmaals alleen tot goede ordre en reglement is streckende, ende daarom in veele Privilegien niet alleen werden gevonden de woorden van gunnen en octroyeren, maer oock van ordonneren; dat d'overgifte van het doen van de nominatie, eyghentlyck soude kunnen werden gehouden voor de substantie van het Privilegie, 't gene de Graven effectieve abdicieren, maer het setten ende beëdigen op een seeckeren tyt, voor een Wet ende Ordonnantie, die de gene die 't selve aenbevolen is, schuldig sijn, volgens den inhoud van de Privilegien te onderhouden, doch 't selve door de constitutie ende verandering van tijdt, mede eenige veranderinge requirerende, 't allen tyden door den Souverain soude kunnen werden gedaen, ende dat al 't selve mede inde groot soude moeten werden ge-examineert, ende oock evident was, dat schoon 't gene voorgeschreve is, geen nader indagatie mochte requireren, echter de voorschreve gedetermineerde tijdt, so tot het doen van de nominatie, als het setten ende beëdigen van de Schepenen, daar inne geen veranderinge soude kunnen maecken, want gelyk in gevalle, na examinatie van de geheele saecken verstaen mochte werde, Syne Majesteyt als Stadhouder van de Provincie,

tot de voorschreve Electie, met seclufie van den Præsident ende Raden gerechtigt te wesen, de voorschreve determinatie van tydt, de selve van dat recht niet soude kunnen ontfetten, maer dat daar omtrent een middel soude moeten werden uytgevonden, geappropriert na die constitutie ende ghelegentheydt van de saecke, soo soude oock voor jegenwoordigh hoogstgedachte Syne Majesteit by provisie niet kunnen werden ontnomen, dat geene, waar van so lange hadden geuseert, maar even als vooren, die determinatie van tydt sodanig moeten werden gereguleert, dat het voorschreve voorrecht ofte possessie, om de voorschreve Electie te doen, daar door niet soude kunnen werden gekrenckt; dat op die wyse in voorgige tyden geprocedeert was geworden, dewyl volgens 't voorrige geallieerde Privilegie van Hertog Philips; van den jare 1449. de nominatie alleen, twee dagen voor de vernieuwinge en aanstellinge van Schepenen gedaan werdende, by 't vooren gemelte Privilegie van Vrouwe Maria geordonneert is, 't selve te moeten werden gedaan vyf dagen te vooren.

Dat omtrent die determinatie van tyt gevolgt werdende de voet, vervat in haer Edele Groot Mog. Resolutie van den tweeden February. seftien hondert negen en tachtig, ende by de Heeren van de Regeringe der Stad Amsterdam als doen aan haer Edele Groot Mog. selfs verfochtende by alle de andere Leden, niet alleen ten opsichte van de Schepenen der Stad Amsterdam, maar ook ten reguarde van de Electie van hare respectie Magistraten geamplicteert, ende nu weder by de gemelte Missive van hoogstgedachte syne Majesteit voorgeslagen, de saecken buyten eenige veranderinge omtrent de voorsz Electie voor jegenwoordige sullen werden gehouden in die staet, als de selve laetst gelaten sijn geweest.

Dat alsoo op die voorgige voet, ende volgens de voorgaende voorflagh van de Heeren van Amsterdam, de jegenwoordige Schepenen van Amsterdam werdende gecontinueert, alleen tot de Electie sal wesen gedaen, ende dat alles onvermindert ende ongeprejudiceert de Privilegien der Stadt Amsterdam, deselve daar mede geen de minste grief sal kunnen werden geinfligeert, daar ter contrarie door het doen van de Electie door de Heeren Præsident en Raden, of de Heeren Burgemeesteren der Stadt Amsterdam sijn Maj. van Groot Britannie als stadhouder van de Provincie by provisie soude werden ontnomen, dat gene waar van tot nog toe sonder interruptie geuseert hadde; en sulx te min redelyk sou wesen, dewyl hoogstgedachte sijne Majesteit geen occasie gegeven hebbende, dat de Heeren Burgemeesteren ende Vroedschappen der Stadt Amsterdam voornoemt, de voorsz haare Remonstrantie soo laat hebben overgegeven, dat die saecke
voor

